

زندگی جهادی، نقطه درخشان و استثنایی شخصیت فاطمه(س)

حضرت فاطمه زهرا (س) در نزد مسلمانان برترین و والامقام ترین بانوی جهان در تمام قرون و اعصار می‌باشد. این عقیده بر گرفته از مضامین احادیث نبوی است.

حضرت فاطمه زهرا (س) در نزد مسلمانان برترین و والامقام ترین بانوی جهان در تمام قرون و اعصار می‌باشد. این عقیده بر گرفته از مضامین احادیث نبوی است.

به گزارش خبرنگار دین و اندیشه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) زندگی حضرت زهرا(س) به عنوان یک انسان بزرگوار که همانند سایر انسان ها در روی زمین زندگی می کردند سراسر درس و پیام است.

در زندگی معمولی این بزرگوار، یک نکته مهم است و آن جمع بین زندگی یک زن مسلمان در رفتارش با شوهر و فرزندان و انجام وظایفش در خانه از یک طرف، و بین وظایف یک انسان مجاهد غیور خستگی ناپذیر در برخوردش با حوادث سیاسی مهم بعد از رحلت رسول اکرم(ص) که به مسجد می‌آید و سخنرانی و موضعگیری و دفاع میکند و حرف می‌زند؛ و یک جهادگر به تمام معنا و خستگی‌ناپذیر و محنت پذیر و سختی تحمل کن است، از طرف دیگر.

همچنین از جهت سوم، یک عبادتگر و بیادارنده نماز در شبهای تار و قیام کننده لاله و خاضع و خاشع برای پروردگار است و در محراب عبادت، این زن جوان مانند اولیای کهن الهی، با خدا راز و نیاز و عبادت میکند.

این سه بُعد را با هم جمع کردن، نقطه درخشان زندگی فاطمه زهرا(س) است. آن حضرت، این سه جهت را از هم جدا نکرد. پس، زندگی فاطمه زهرا، اگر چه کوتاه بود و حدود بیست سال بیشتر طول نکشید؛ اما این زندگی، از جهت جهاد و مبارزه و تلاش و کار انقلابی و صبر انقلابی و درس و فراگیری و آموزش به این و آن و سخنرانی و دفاع از نبوت و امامت و نظام اسلامی، دریای پهناوری از تلاش و مبارزه و کار و در نهایت هم شهادت است. این، زندگی جهادی فاطمه زهراست که بسیار عظیم و فوق‌العاده و حقیقتاً بینظیر است و یقیناً در ذهن بشر چه امروز و چه در آینده یک نقطه درخشان و استثنایی است.

سالروز شهادت بانوی دو عالم بهترین فرصت است تا نگاهی به سبک زندگی فاطمی داشته باشیم و ببینیم ایشان در زندگی خویش برچه مسائلی تاکید داشتند و خود به آنها عمل می کردند آنهم به بهترین نحو ممکن که به همین علت آنحضرت را سرور زنان دوعالم میشناسیم.

عبادت خالصانه

کسی که عبادت های خالصانه ی خود را به سوی خدا فرستد، پروردگار بزرگ، بهترین مصلحت را به سویش فرو خواهد فرستاد. ای رسول خدا! حمد و شکر و سپاس سزاوار خداست، در برابر نعمت های بیکرانه ی او.»

خوش رویی

پاداش خوش رویی در برابر مؤمن، بهشت است و خوش رویی با دشمن ستیزه جو، انسان را از عذاب آتش باز می دارد.»

• ساده زیستی

سلمان فارسی می گوید:

روزی حضرت فاطمه (علیها السلام) را دیدم که چادری وصله دار و ساده بر سر داشت. در شگفتی ماندم و گفتم عجب! دختران پادشاهان ایران و قیصر روم بر کرسی های طلایی می نشینند و پارچه های زربفت به تن می کنند. وه که این دختر رسول خداست! نه چادرهای گران قیمت بر سر دارد و نه لباس های زیبا!!

حضرت فاطمه (علیها السلام) پاسخ دادند:

ای سلمان! خداوند بزرگ، لباس های زینتی و تخت های طلایی را برای ما در روز قیامت ذخیره کرده است.» آن لحظه ای که زن در خانه ی خود می ماند (و به امور زندگی و تربیت فرزند می پردازد) به خدا نزدیکتر است.»

• قناعت در زندگی

ای علی! من از پروردگارم شرم دارم که چیزی از تو درخواست کنم که توان برآوردن آن را نداشته باشی.» ای رسول خدا! علی (علیه السلام) از طعام و غذا چیزی در خانه باقی نمی گذارد. هرچه به دست می آورد، بین فقرا و تهیدستان تقسیم می کند.»

صاحب مرکب، سزاوارتر است به سواری از مرکب خویش.»

• اطاعت از همسر

روزی امام علی (علیه السلام) وارد منزل شدند و فرمودند:

«فاطمه جان! خلیفه و عمر در پشت در خانه، منتظر اجازه ی ورود می باشند، تا نظر شما چه باشد؟»

حضرت زهرا (علیها السلام) در برابر شوهر فرمود:

علی جان! خانه، خانه ی توست و من همسر تو می باشم. هر آنچه می خواهی انجام ده.»(9)

• وصیت به همسر

1. ای همسر وفادارم! اگر خواستی گریه کنی بر من گریه کن. ای بهترین راهنما! اشک ها را سرازیر کن که امروز روز جدایی است.
 2. ای هم دم بتول! وصیت می کنم تو را به فرزندانم که همدم شوق و محبت شده اند.
 3. بر من و یتیمان(من) گریه کن. کشته ی دشمنی ها را در سرزمین عراق فراموش نکن؛ در حالی که به خدا سوگند می خورند آن روز، روز جدایی است.
 4. آن جاماندگان، در حالی صبح می کنند که یتیمان سرگردان(آن بیابانند)، خدای را برمی گزینند. آن روز، روز فراق و جدایی است.
- شفاعت از امت
- آنگاه که روز قیام برانگیخته شوم، از گنهکاران امت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) شفاعت خواهم کرد.
- یاد قیامت
- رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) روزی حضرت فاطمه (علیها السلام) را نگران و اندوهگین یافت و پرسید:
- «حزن و اندوه تو برای چیست؟»
- پاسخ شنید:
- ای پدر! یاد آوردم روز محشر و توقف مردم را در آن روز، در حالی که برهنه اند. وای از زشتی ها در پیشگاه خدای بزرگ در آن روز!»
- نماز در خانه
- هر فردی سزاوارتر است به سواری از اسب خویش و اداره ی خانه و خانواده ی خویش و نماز خواندن در منزل خویش؛ مگر فردی که مردم درخواست نماز جماعت از او داشته باشند.
- احترام مادر
- در خدمت مادر باش؛ زیرا بهشت زیر پای مادران است.
- آداب غذا خوردن
- به هوش باش! کسی که پس از خوردن غذا با دستی آلوده و چرب بخوابد، هیچ کس جز خودش را سرزنش نمی نماید.
- در سر سفره ی غذا، دوازده کار نیک وجود دارد که سزاوار است هر مسلمانی آنها را بشناسد.
- 4 مورد واجب، 4 مورد مستحب، و 4 مورد نشانه ی ادب و برگواری است.
- و اما چهار عمل واجب:**
1. شناخت و معرفت پروردگار (بدانیم که نعمت ها از اوست)؛
 2. راضی به نعمت های خدا بودن؛
 3. گفتن «بسم الله الرحمن الرحیم» در آغاز غذا؛
 4. سپاس گزاری خدا در پایان(و گفتن الحمد لله رب العالمین)؛
- و چهار عمل مستحب عبارتند از:**
1. وضو گرفتن قبل از غذا؛
 2. نشستن به جانب چپ؛
 3. در حال نشسته غذا خوردن؛
 4. غذا خوردن با سه انگشت؛
- و آن چهار عملی که نشانه ی ادب و برگواری است مانند:
1. از غذای پیش روی برداشتن؛
 2. لقمه ها را کوچک برداشتن؛
 3. غذا را به خوبی جویدن؛
 4. کمتر در صورت دیگران نگاه کردن.
- حضرت زهرا (علیها السلام) نسبت به ارزش غذایی خرما فرمود:
- برای مؤمن، خرما هدیه ی خوبی است.
- حجاب و عفت زن
- مردی نابینا پس از اجازه گرفتن، وارد منزل امام علی (علیه السلام) شد.
- پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) مشاهده فرمود که حضرت زهرا (علیها السلام) برخاست و فرمود:
- «دخترم! این مرد نابیناست.»
- حضرت زهرا (علیها السلام) فرمودند:**
- پدر! اگر او مرا نمی بیند، من که او را می نگرم! اگر چه او نمی بیند؛ اما بوی زن را استشمام می کند!
- رسول خدا پس از شنیدن سخنان دخترش فرمود: «شهادت می دهم که تو پاره ی تن من هستی.»
- حضرت زهرا (علیها السلام) فرمود:**
- من بسیار زشت می دانم که جنازه ی زنان را پس از مرگ بر روی تابوت، سر بازگذاشته و بر روی آن پارچه ای می افکنند که

حجم بدن را برای بینندگان نمایش می دهد.
مرا بر روی تابوت آن چنانی نگذار و بدن مرا بیوشان که خدا تو را از آتش جهنم باز دارد.»
آنچه برای زنان نیکو است، اینکه، **بدون ضرورت** مردان نامحرم را نبینند و نامحرمان نیز او را ننگرند.»
• **ایثار و از خودگذشتگی**

مرد گرسنه ای در «مسجد مدینه» به پا خاست و گفت:
ای مسلمانان! از گرسنگی به تنگ آمده ام. مرا مهمان کنید.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود:

«چه کسی این مرد را امشب مهمان می کند؟»

حضرت علی (علیه السلام) فرمود:

«من یا رسول الله!»

کسی بعد وارد منزل شد و از حضرت فاطمه ی زهرا (علیها السلام) پرسید:

«آیا غذایی در منزل داریم؟ مهمان گرسنه آورده ام.»

حضرت زهرا (علیها السلام) ایثارگرانه فرمود: "در خانه ی ما غذایی نیست، مگر به اندازه ی خوراک دختر بچه، اما امشب، ایثار می نماییم و گرسنگی را تحمل می کنیم و همین مقدار غذا را به مهمان می بخشیم.»

عرب تازه مسلمانی در «مسجد مدینه» از مردم کمک خواست پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) به اصحاب خود نگریست.

سلمان فارسی برخاست تا نیاز آن بیچاره را برطرف سازد؛ هر جا رفت با دست خالی برگشت.

با ناامیدی به طرف مسجد می آمد که چشمش به منزل حضرت زهرا (علیها السلام) افتاد، با خود گفت:

فاطمه (علیها السلام) سرچشمه ی نیکوکاری است.

در خانه را کوبید و داستان عرب مستمند را شرح داد.

حضرت زهرا (علیها السلام) فرمود:

ای سلمان! سوگند به خداوندی که حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) را به پیامبری برگزید، سه روز است که غذا نخورده

ایم و فرزندانم حسن و حسین (علیهما السلام) از شدت گرسنگی بی قراری می کردند و خسته و مانده به خواب رفته اند.

اما من، نیکی و نیکوکاری را که در خانه ی مرا کوبیده است، رد نمی کنم.

آنگاه پیراهن خود را به سلمان داد تا در مغازه ی شمعون یهودی گرو گذاشته، مقداری خرما و جو، قرض بگیرد.

سلمان فارسی می گوید:

پس از دریافت جو و خرما به طرف منزل فاطمه (علیها السلام) آمده و گفتم: دختر رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم)! مقداری از این غذاها را برای فرزندان گرسنه ات بردار.

پاسخ داد: ای سلمان! این کار را فقط برای خدای بزرگ انجام دادیم و هرگز از آن چیزی برنمی داریم.»

بهترین شما کسانی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان

مهربان و بخشنده اند.»

اگر روزه، زبان و گوش و چشم و دست و پای روزه دار را از ارتکاب اعمال ناپسند دور نکند، روزه را می خواهد چه کند؟ و به چه

دردش می خورد؟»

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) پس از سال ها تحمل مشکلات و سفارش به صبر و بردباری، کارگری برای حضرت زهرا

(علیها السلام) انتخاب و سفارش های لازم را ارائه فرمودند.

روزی مشاهده کرد که کارگر منزل در حال استراحت و حضرت فاطمه ی زهرا (علیها السلام) مشغول کار کردن است. علت را

پرسیدند:

حضرت زهرا (علیها السلام) پاسخ دادند:

ای رسول خدا! کار منزل را عادلانه تقسیم کردم، روزی مال من و روزی دیگر به عهده ی او است.»

اشک در چشمان پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) حلقه زد و فرمود:

«خدا آگاه تر است که رسالت را در کدام خانواده قرار دهد.»

• **خداشناسی حضرت فاطمه**

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) روزی از دخترش پرسیدند:

«فاطمه (علیها السلام)! چه درخواست و حاجتی داری؟ هم اکنون فرشته ی وحی در کنار من است و از طرف خدا پیام آورده

است تا هر چه خواهی تحقق پذیرد.»

حضرت فاطمه (علیها السلام) پاسخ دادند:

لذتی که از خدمت حضرت حق می برم، مرا از هر خواهشی بازداشته است. حاجتی جز این ندارم که پیوسته ناظر جمال زیبا و

والای خداوند باشم.»

• **شفاعت**

اگر به آنچه به شما امر می کنیم، عمل می کنی و از آنچه شما را بر حذر می داریم، دوری می کنی از شیعیان مایی و الا هرگز!!»

آن شخص پس از شنیدن پاسخی کلی، مضطرب شد و با توجه به ضعف ها و سستی های خود گفت:

وای بر من که همیشه در آتش جهنم خواهم بود!
همسرش نگرانی و زاری او را با سخنان مطرح شده، خدمت حضرت زهرا (علیها السلام) بازگو نمود.

حضرت فاطمه (علیها السلام) پاسخ دادند:

(از من) به همسرت بگو چنین نیست (که او قضاوت کرده است). شیعیان ما از بهترین افراد اهل بهشتند و همه ی دوستان ما و دوستان دوستان ما و دشمنان دشمنان ما همه در بهشت خواهند بود. آری، کسی که با قلب و زبان، تسلیم ما اهل بیت شده، اما از اوامر ما سربیزی کند و نواهی و موارد پرهیز را محترم نشمرد از شیعیان واقعی ما نخواهد بود. گرچه این گروه نیز پس از پاک شدن از گناهان و تحمل مشکلات روز قیامت و قرارگرفتن اندک زمانی در طبقات بالای جهنم و چشیدن عذاب، اهل بهشت خواهند بود و ما به خاطر دوستی شان با ما نجاتشان داده و آنان را به پیشگاه خودمان انتقال خواهیم داد.»

پی نوشت ها:

- 1- واحد پژوهش مؤسسه فرهنگی موعود عصر(عج)، بدانید من فاطمه هستم، تهران: موعود عصر، چاپ اول
- 2- بحار الأنوار، ج 67، ص 249؛ ج 70، ص 249؛ ج 71، ص 184.
- 3- تفسیر امام حسن عسکری(علیه السلام)، ص 354.
- 4- تفسیر برهان، ج 1، ص 282؛
- 5- کشف الغمّة، ج 1، ص 473؛
- 6- کتاب عوالم، ج 11، ص 628؛ مجمع الزوائد، ج 8، ص 108.
- 7- دشتی، محمد، فرهنگ سخنان حضرت فاطمه(علیها السلام)، ص 149.